JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
ANTONIO LA PERGOLA
21 päivänä marraskuuta 1996 *

I — Johdanto

1. Esillä olevassa valituksessa valittajat hakevat muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-472/93, Campo Ebro ym. vastaan neuvosto, 21.2.1995 antamaan tuomioon [1] (jäljempänä valituksen kohteena oleva tuomio). Valitus koskee kuitenkin ainoastaan tuomion sitä kohtaa, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, ettei kantajilla ollut oikeutta korvaukseen vahingosta, jota ne väittivät aiheutuneen sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella, joka oli syntynyt yhteisölle neuvoston annettua asetuksen (ETY) N:o 3814/92.

II — Asian perustana olevat tosiseikat

2. Asetuksen (ETY) N:o 1785/81 muuttamisesta ja tässä asetuksessa säädettyjen sokerialan hintojen soveltamisesta Espanjassa 28 päivänä joulukuuta 1992 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3814/92 [2] (jäljempänä asetus) säädetään Espanjan sokerialan hintojen täydellisestä lähentämisestä yhteisiin hintoihin 1.1.1993 alkaen yhteismarkkinoiden toteuttamiseksi. Asetuksella päätettiin siis tämän alan siirtymäkautta koskeva järjestelmä, jota sovellettiin Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisestä Euroopan talousyhteisöön 12 päivänä kesäkuuta 1985 tehtyyn sopimukseen liittyvän asiakirjan (jäljempänä liittymisasiakirja) [3] 70 artiklan 3 kohdan a alakohtaan sisältyvän väliaikaisen poikkeuksen nojalla, ja se vahvistettiin ottaen huomioon liittymisajankohtana Espanjassa kyseisellä alalla olleet korkeammat hinnat.

3. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksen kohteena olevassa tuomiossa ensin, että asetus N:o 3814/92 oli yleisesti sovellettava säädös, ja sitten, että kumoamiskanne oli jätettävä tutkimatta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli tämän perusteella, etteivät kantajat voineet nostaa kumoamiskannetta tällaisesta toimesta, koska niillä ei ollut asiavaltuutta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi perusteettomana myös vaatimuksen siitä, että kantajille oli maksettava korvausta vahingoista, joita niille oli aiheutunut siitä,

* Alkuperäinen kieli: italia.

1 — Kok. 1995, s. II-421.

2 — EYVL L 387, s. 7.

3 — EYVL L 302, s. 9.

että neuvosto oli loukannut luottamuksensuojan ja syrjintäkiellon periaatteita antaessaan riidanalaisen asetuksen.

Valittajat väittävät täsmentäen, että ne saattoivat liittymisasiakirjan 70 artiklan 3 kohdan a alakohdan perusteella päinvastoin odottaa, ettei kyseisiä hintoja olisi lähennetty markkinahintoihin liittymistä seuraavien seitsemän vuoden jälkeen.

4. Esillä olevaan asiaan liittyvien oikeudellisten seikkojen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostetun kanteen taustalla olevien tosiseikkojen ja kanteen yhteydessä esitettyjen kanneperusteiden laajemman selostuksen osalta viittaan valituksen kohteena olevaan tuomioon sisältyvään tiivistelmään.

Katson, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellut päätöksensä tältä osin täsmällisesti ja tyhjentävästi. Se on todennut, että liittymisasiakirjan 70 artiklan 3 kohdan b alakohdan täsmällisestä sanamuodosta käy ilmi, että neuvoston harkintavaltaan kuului oikeus tehdä tällaisia päätöksiä ja siis päättää hintojen lähentämismenettelystä kyseisellä alalla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi lisäksi, ettei liittymisasiakirja voinut saada aikaan sellaisia odotuksia, joita valittajat olivat väittäneet niille syntyneen.

III — Valitusperusteet

5. Valittajat ovat riitauttaneet esillä olevassa asiassa valituksen kohteena olevan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion ainoastaan vahingonkorvausvaatimusta koskevilta osin ja esittäneet tässä tarkoituksessa valitusperusteet, joita tarkastelen seuraavaksi.

Yhdyn ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päättelyyn. Katson, ettei tähän päättelyyn liity mitään epäjohdonmukaisuuksia eikä oikeussääntöjen tulkintaa koskevia virheitä ja että tämä päättely on siis pysytettävä voimassa. Ensimmäinen valitusperuste on siis hylättävä.

6. Valittajat väittävät ensiksikin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut liittymisasiakirjan 70 artiklan 3 kohdan b alakohtaa, loukannut luottamuksensuojan periaatetta ja rikkonut EY:n perustamissopimuksen 190 artiklaa katsoessaan, ettei kantajille ollut voinut syntyä perusteltua luottamusta liittymisasiakirjan perusteella.

7. Valittajat väittävät myös toisessa ja neljännessä valitusperusteessa, joita on tarkasteltava yhdessä, koska niihin sisältyvät väitteet ovat aineellisesti samat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut luottamuksensuojan periaatetta ja rikkonut

perustamissopimuksen 190 artiklaa katsoessaan virheellisesti, ettei kantajille ollut mitenkään voinut syntyä perusteltua luottamusta Espanjassa sovellettavien sokerin ja sokerijuurikkaan hintojen lähentämisestä yhteisiin hintoihin 13 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1716/91 [4] perusteella, erityisesti sen osalta, että riidanalaiset hinnat vahvistettiin 1.1.1993 lähtien.

Katson, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän osalta esittämät perustelut ovat kiistattomia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut tämän kysymyksen osalta perustellusti, ettei asetuksessa N:o 1716/91 vahvistettu yksityiskohtaisia sääntöjä hintoja koskevan toisen lähentämisvaiheen osalta eli 1.1.1993 jälkeen. Tässä asetuksessa säädettiin itse asiassa hintojen lähentämisestä 1.1.1993 ja jätettiin mahdollisista toimista seuraavalle ajanjaksolle päättäminen toisen, myöhempänä ajankohtana annettavan toimen varaan. Yhteisön lainsäätäjälle varattu harkintavalta säilyi siis myös tuolloin riittävän laajana. Tästä syystä katson, että myös valittajien valituksensa tueksi esittämä toinen ja neljäs valitusperuste on hylättävä.

8. Valittajat väittävät kolmannessa valitusperusteessa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti Euroopan yhtenäisasiakirjan 28 artiklaa, mikä on johtanut siihen, että se on loukannut luottamuksensuojan periaatetta ja rikkonut EY:n perustamissopimuksen 190 artiklaa katsoessaan, että harkitsevien ja alastaan perillä olevien taloudellisten toimijoiden olisi pitänyt käsittää ne vaikutukset, joita yhteismarkkinoiden toteuttamisella saattoi olla sokerin interventiohintaan.

Katson kuitenkin, ettei Euroopan yhtenäisasiakirjan 28 artiklalla ole merkitystä esillä olevan asian kannalta. Tässä artiklassa määrätään vain, että yhtenäisasiakirjan määräyksiä sovelletaan, jollei liittymisasiakirjan määräyksistä muuta johdu; tästä johtuu, ettei tällä artiklalla poisteta eikä lisätä mitään liittymisasiakirjan 70 artiklan 3 kohdan b alakohtaan eikä liittymisasiakirjan kyseisen määräyksen nojalla annettuun asetukseen N:o 1716/91.

Mielestäni ei myöskään ole tarpeen puuttua ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointeihin siitä, oliko sokerialan hintojen lähentäminen Espanjassa harkitsevien ja alasta perillä olevien taloudellisten toimijoiden ennakoitavissa. Nämä toteamukset koskevat puhtaita tosiseikkoja Espanjan sokerimarkkinoiden kehityksestä, eikä yhteisöjen tuomioistuin mielestäni EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan nojalla voi käsitellä niitä.

Myös kolmas valitusperuste on siis hylättävä.

4 — EYVL L 162, s. 18.

9. Viidenteen valitusperusteeseen sisältyy yleinen väite, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut yhteisön oikeuteen sisältyviä eri periaatteita ja rikkonut siihen sisältyviä sääntöjä, eikä se eroa olennaisesti ensimmäisestä tai toisesta valitusperusteesta, kuten komissio on perustellusti todennut. Tämän valitusperusteen osalta on siis päädyttävä samaan ratkaisuun kuin kahden jo tarkastellun valitusperusteen osalta.

10. Valittajat väittävät kuudennessa valitusperusteessa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut syrjintäkiellon periaatetta katsoessaan, että Espanjan sokerintuottajien tilanne poikkesi kantajien tilanteesta isoglukoosin tuottajina, ja että se on tämän vuoksi rikkonut perustamissopimuksen 190 artiklaa.

Valittajien näkemys perustuu siihen väittämään, että tilanne molemmilla kyseisillä markkinoilla on tosiasiallisesti sama ja että yhteisön lainsäätäjän pitäisi siis kohdella tätä tilannetta samalla tavalla. Valittajat katsovat, ettei arviointi, jonka mukaan sokerintuottajat ja isoglukoosintuottajat eivät ole samassa asemassa, pidä paikkaansa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin sitä vastoin teki eron näiden kahden alan välillä sillä perusteella, että niiden tuotantovaiheet olivat hyvin erilaiset, samoin kuin sillä perusteella, ettei isoglukoosintuottajilla ollut tarvetta varastoida lopputuotetta niin kuin sokerintuottajilla.

Tässäkin on kyse markkinoihin liittyvistä tosiseikkoja ja sokerin ja isoglukoosin tuotantomenetelmiä koskevista toteamuksista, joita yhteisöjen tuomioistuin ei voi käsitellä muutoksenhakuvaiheessa. Tästä syystä myös viides valitusperuste on hylättävä.

11. Valittajien seitsemännen, kahdeksannen ja yhdeksännen valitusperusteen yhteydessä esittämien väitteiden osalta on päädyttävä samaan lopputulokseen, koska näissä valitusperusteissa riitautetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemät sokeri- ja isoglukoosimarkkinoiden rakenteeseen perustuvat tosiseikkoja koskevat toteamukset tuotteen varastoinnista, velvollisuudesta maksaa raaka-aineista vähimmäishinta, varastossa olevasta lopputuotteesta sokerintuottajille maksettavasta tuesta ja sokerijuurikkaan vähimmäishinnan laskemisesta.

12. Edellä esitetyn perusteella valitus on siis hylättävä kokonaisuudessaan.

IV — Oikeudenkäyntikulut

Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, lukuun ottamatta yhteisöjen toimielimen oikeudenkäyntikuluja.

Tästä syystä valittajat on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, lukuun ottamatta komission oikeudenkäyntikuluja, jotka jäävät viimeksi mainitun vastattaviksi.

V — Ratkaisuehdotus

13. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

1) hylkää valituksen perusteettomana;

2) velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut, lukuun ottamatta komission oikeudenkäyntikuluja;

3) toteaa, että komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.